

Prof. RNDr. Lumír Sommer, DrSc., devadesátníkem

Jubilant, přední světový odborník v oblasti molekulové a atomové spektroskopie a organických činidel, emeritní profesor analytické chemie na dvou brněnských vysokých školách (PřF MU a FCH VUT v Brně), se narodil 19.1.1929 v Opavě. Po absolvování reálného gymnázia studoval chemii a fyziku, později odbornou chemii (specializace analytická chemie) v letech 1948-1952 na PřF MU v Brně, kde po absolutoriu působil nejprve jako odborný asistent (1952-1958), posléze jako docent (1958-1964), profesor (1964-1995) a emeritní profesor (od r. 2000). Od roku 1995 působil jako profesor na Chemické fakultě VUT Brno. Hodnost kandidáta chemických věd (CSc.) získal v roce 1956 a hodnost doktora chemických věd (DrSc.) v r. 1964 (obě na VŠCHT v Praze). Profesor Sommer byl také v letech 1962-1965 a 1989-1991 děkanem PřF MU a v letech 1989-1994 vykonával funkci vedoucího dnes již neexistující Katedry analytické chemie. Lumír Sommer se také věnoval od roku 1952 intenzivní pedagogické práci ve všech oborech studia (základní, speciální i postgraduální), přičemž dbal neustále na modernizaci a aktualizaci výuky analytické chemie. Vychoval mnoho studentů dosahujících vynikajících výsledků doma i v zahraničí, byl členem komise pro obhajoby disertačních prací v analytické chemii na MU v Brně a UP v Olomouci a členem celostátní česko-slovenské komise pro obhajoby doktorských disertačních prací (DSc.) v analytické chemii, dále členem Rady pro postgraduální studium analytické chemie na MU v Brně, na VŠCHT v Praze a na UP v Olomouci. V letech 1990-1997 a 1999-2000 byl členem pracovní skupiny chemie Akreditační komise vlády ČR.

Jeho odborné zaměření pokrývá širokou oblast anorganické analytické chemie, zejména optické analytické metody (molekulová spektrofotometrie ve VIS a UV oblasti, atomová absorpční/emisní spektroskopie). Jako žák a pokračovatel brněnské školy studia koordinačních sloučenin reprezentované jmény Josefa Václava Dubského a Arnošta Okáče se stal zakladatelem směru spektrofotometrického studia interakcí iontů kovů s analyticky významnými organickými činidly v roztocích. Významným úspěchem byl výzkum azosloučenin (např. PAR, PANS, aj.), které se svými spolupracovníky syntetizoval mezi prvními ve světě a poté zkoumal jeho reakce s prakticky veškerými ionty kovů nacházející se v periodické tabulce. Dále se ve svých vědeckých pracích zaměřoval také na studium komplexních rovnováh a teorii analytických reakcí v roztocích, na analytickou chemii technicky významných vzácných prvků, stopovou prvkovou analýzu a analytickou chemii životního prostředí. Je autorem a spoluautorem více než 250 vědeckých prací, 4 monografií (mimo jiné Sommer L., *Analytical Absorption Spectrophotometry in the Visible and Ultraviolet*. Elsevier Science, Amsterdam 1989; Sommer L. a kol., *Optická emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu*, Academia, Praha 1992) a 14 učebních textů. Na pozvání zahraničních pracovišť absolvoval řadu přednáškových pobytů na evropských univerzitách i jinde v zahraničí (Kanada, USA, Indie, Japonsko). V letech 1969/1970 působil

jako hostující profesor na Dalhousie University v Kanadě. V letech 1969-1974 a 1977-1989 pracoval v komisi pro analytickou chemii (V1) Mezinárodní unie pro čistou a aplikovanou chemii (IUPAC) a byl také členem redakční rady mezinárodního časopisu pro analytickou chemii TALANTA v letech 1988-1998. Profesor Sommer je dlouholetým členem České společnosti spektroskopické a chemické, přičemž v r. 1998 byl oceněn Hanušovou medailí za zásluhy o chemii. Jeho vědecká činnost byla oceněna v minulosti i v současné době řadou uznání, např. Zlatá medaile Masarykovy univerzity v Brně v r. 2001 a 2004, Cena Gregora Mendela za vědu (1968), Pamětní medailí VUT (1998), Univerzity Palackého (1979), VŠB-TU (1975), aj. V roce 2002 mu byla udělena Cena města Brna za přírodní vědy. V roce 2012 mu tehdejší prezident Václav Klaus udělil Medaile za zásluhy o stát v oblasti vědy, výchovy a školství.

Milý Lumíre, při příležitosti Tvého významného životního jubilea jménem všech Tvých spolupracovníků a kolegů Ti přejeme mnoho zdraví a úspěchů v osobním a profesionálním životě

Viktor Kanický, Přemysl Lubal

